

**ИЗВОД ИЗ ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
СИСТЕМА ЗЕЛЕНИХ ПОВРШИНА БЕОГРАДА**
(„Службени лист града Београда”, бр. 110/19)

Према Плану генералне регулације система зелених површина Београда, локација за израду Плана детаљне регулације блока између улица Милована Глишића, Вуковарске и Симићеве, Градска општина Савски венац, припада **унутрашњем прстену система зелених површина (II)**.

„Унутрашњи прстен“ система зелених површина (II)

„Унутрашњи прстен“ система зелених површина обухвата претежно средњу зону града, подручје изграђене градске структуре, у коме доминирају постојеће јавне зелене површине и шуме.

Посебну вредност „Унутрашњег прстена“ система чине зелене површине у оквиру индивидуалног становања малих густина, тј. зона породичног становања у формираним градским блоковима у централној и средњој зони града (С1) и зона породичног становања у формираним градским блоковима у заштићеним целинама (С3).

ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ У ОКВИРУ ПОВРШИНА ОСТАЛИХ НАМЕНА

Планирање и реализација зелених површина у оквиру осталих намена има велики значај за унапређење квалитета животне средине у густо изграђеним деловима града и очување биолошке разноврсности, као и посебан значај и допринос у повећању енергетске ефикасности самих објеката. Узимајући у обзир ове зелене површине, планирани систем зелених површина се унапређује, у правом смислу, у зелену инфраструктуру града.

Предметним Планом предвиђено подизање зелених површина у оквиру следећих намена на осталом земљишту:

- 1) зелене површине становања**
- 2) зелене површине комерцијалних садржаја**

Зелене површине у зони породичног становања у формираним градским блоковима у заштићеним целинама (С3)

Ова зона се налази на подручју Дедиња и на падинама звездарске шуме, а карактеришу је слободностојећи објекти на великим парцелама са великим зеленим површинама.

Зелене површине породичног становања зоне С3 чине посебну вредност предметним Планом дефинисане Целине „Унутрашњи прстен“ система зелених површина Београда. Висок степен заштићености и амбијенталне целовитости заштићених целина, одређује све будуће интервенције у овом простору, па самим тим и уређење зелених површина.

Ова вишедеценијска дворишта и баште имају значајну функцију у мрежи урбаних јавних зелених површина, јер значајно утичу на просторну и функционалну повезаност у јединствен систем, а самим тим и на побољшање квалитета услова живота у граду. Стога је потребно валоризовати ове просторе и у целости сачувати.

Основни циљ уређења зелених површина у овој зони јесте очување и унапређење постојећег високог степена приватности, који се заснива на карактеру становања, односно великим парцелама богатим вегетацијом и квалитетним визурама, са карактеристичним предбаштама.

Приликом даље планске разраде неопходно је на парцели обезбедити зелене површине, у складу са дефинисаним нормативима, прописаним општим правилима и прописаном минималном проценту зелених површина у директном контакту са тлом, за зону С3 (Табела 13).

Табела 13

Зоне становања	Минимални % слободних и зелених површина на парцели (према ПГР грађевинског подручја Београда)	Минимални % зелених површина у директном контакту са тлом на парцели (према ПГР грађевинског подручја Београда)	Минимални % зелених површина у директном контакту са тлом на парцели у целини „Унутрашњи прстен“ система
С3	60	30	40

Уколико се на парцели постојеће зоне С3 налази више од прописаног минимума за зелене површине у директном контакту са тлом, у процесу реконструкције настојати да се у целости сачувају и унапреде. Избором и садњом новог садног биљног материјала треба обезбедити очување и унапређење квалитета целокупног амбијента, истаћи вредност и лепоту стамбеног објекта, односно маскирати евентуалне недостатке истог, као и сачувати квалитет приватности.

Предвидети садњу дрвенастих стабала на делу парцеле намењеном за слободне и зелене површине, тако да се обезбеди **минимално 60%** његове засене (ортогоналном пројекцијом крошњи дрвећа).

Зелене површине комерцијалних садржаја

Ако у комплексу/блоку доминирају комерцијални садржаји сматра се да комплекс/блок има комерцијалну намену, која може бити у функцији:

- трговине на мало (хипермаркети, шопинг центри и шопинг молови, робне куће, пијаце, отворени тржни центри, пијаце старих ствари);
- изложбених простора (сајмови);
 - угоститељства (хотели, пансиони, ресторани, агенције...);
- пословања, научно истраживачког рада (финансијске институције, представништва, администрација, пословни паркови);
- културе и забаве (забавни паркови, планетаријуми, велики акваријуми, куглане, бучни други рекреациони и спортски садржаји).

ПГР грађевинског подручја Београда разликује следеће типове изградње комерцијалних садржаја:

- зона комерцијалних садржаја у зони више спратности (К1)
- зона комерцијалних садржаја у зони средње спратности (К2)
- **зона комерцијалних садржаја у зони ниске спратности (К3)**
- зона пратећих комерцијалних садржаја (К4)

Зоне комерцијалних садржаја обухватају углавном већ изграђене блокове и објекте са комерцијалним садржајима, концентрације садржаја у мањим тржним центрима, бензинске пумпе, појединачне локације комерцијалних садржаја у стамбеном ткиву, подручја дуж главних саобраћајних праваца (посебно улазно - излазних праваца града), као и нове локације за будућу изградњу (зона Савског амфитеатра, Луке Београд, поред Београдског сајма и Прокопа, зона УМП-а, подручје око Аутокоманде,...). Зелене површине у оквиру ових зона део су предметним Планом дефинисаних целина „Континуално изграђено градско ткиво“, „Унутрашњи прстен“ зелених површина Београда, „Зелена веза“ система зелених површина Београда и/или „Дисконтинуално изграђено подручје“.

Предметним Планом предвиђено је очување и унапређење постојећих, као и подизање нових зелених површина у оквиру комерцијалних зона. Зелене површине на подручју комерцијалних садржаја примарно треба да буду декоративно уређене зелене површине, озелењене репрезентативним примерцима солитерних стабала и цветних аранжмана, са воденим елементима и сл. Приликом планирања зелених површина у оквиру зоне комерцијалних садржаја потребно је применити дефинисане нормативе и прописана општа правила уређења и грађења за конкретну зону (Табела 15).

Табела 15

Зоне комерцијалних садржаја	Минимални % слободних и зелених површина на парцели (према ПГР грађевинског подручја Београда)	Минимални % зелених површина у директном контакту са тлом на парцели (према ПГР грађевинског подручја Београда)	Минимални % зелених површина у директном контакту са тлом на парцели У зони „Унутрашњем прстену“ система	Минимални % зелених површина у директном контакту са тлом на парцели У зони „Спољашњем прстену“ система	Минимални % зелених површина у директном такту са тлом на парцели У зони „Зелена веза“ система
КЗ	40	15	20	20	20

Јавне зелене површине и шуме у оквиру површина јавних намена

- Јавне зелене површине објеката и комплекса јавних служби
- Шуме објеката и комплекса јавних служби
- Јавне зелене површине у оквиру саобраћајних површина
- **Трасе дрвореда у оквиру саобраћајних површина**
- Јавне зелене површине у оквиру комуналних површина
- Јавне зелене површине у оквиру инфраструктурних објеката и комплекса

Дрворед у регулацији саобраћајнице

Планским решењем предвиђено је **очување постојећих траса дрвореда** на подручју предметног плана. Приликом реконструкције и реорганизације саобраћајница обавезно је сачувати трасе постојећих дрвореда. Евентуално, могуће је транслаторно изместити дрворед кога чине млађа стабла, чији волумен, маса и физиолошка зрелост могу да поднесу измештање, односно када је то технички изводљиво.

Дозвољени радови на постојећим дрворедима су: стандардне мере неге стабала, уклањање сувих и болесних стабала, уклањање стабала у случају када то захтева општи интерес утврђен на основу закона и садња нових стабала. Садњу нових садница планирати на местима где оне недостају (попуњавање), као и у случају замене старих, оболелих, оштећених и/или сувих стабала. Дрвореде обнављати врстом дрвећа која доминира у дрвореду уколико се показала адекватном у датим условима. Предвидети садњу школованих садница (висина садница 3,5 m, стабло чисто од грана до висине од 2,5 m, и прсног пречника најмање 15 cm). За свако уклањање и/или замену стабала неопходно је прибавити одобрење Комисије за сечу надлежне организационе јединице Градске управе. Одржавањем и ревитализацијом зелених површина у регулацији саобраћајница обезбедити прегледност и безбедност саобраћаја.

Планирано је формирање мреже дрвореда дуж примарне саобраћајне мреже (у постојећим и новопланираним стамбеним насељима). За подизање новог дрвореда ширина саобраћајнице треба да буде минимално 12 m. Нови дрвореди се могу формирати у садним јамама у тротоару и у оквиру других форми зелених површина у регулацији саобраћајница - травних баштица (ивичне разделне траке) и разделних острава (средње разделне траке). Где год је могуће, обавезно је формирање травних баштица.

Формирање дрвореда је у директној вези са просторним могућностима: ширинама тротоара, ивичне разделне траке и средње разделне траке, положајем грађевинске линије објеката на парцелама у блоковима непосредно уз регулацију саобраћајнице, као и положаја инфраструктурних водова.

Приликом формирања трасе дрвореда потребно је поштовати следеће **услове у односу на физиолошке потребе дрворедних стабала и њихово прилагођавање на услове средине:**

- садна јама минималног пречника 1 m;
- минимално растојање између дрворедних стабала је 5-8 m, при чему треба водити рачуна да, у зависности од одабраних врста, преклапање

развијених крошњи дрворедних стабала буде највише до 1/3 пречника крошње;

- садњу дрворедних стабала ускладити са оријентацијом улице;
- растојање од фасаде објекта на регулационој линији минимално 2,5 m;
- метална решетка за заштиту корена и стабла, корсети или анкери у зависности од услова;
- физичка заштита дебла младих дрворедних стабала од механичких штећења и временских непогода; и
- заливни систем.

Приликом формирања трасе дрвореда потребно је поштовати следеће **услове за одабир врста:**

- користити школоване саднице лишћара, мин. висине 3,5 m, стабло чисто од грана до висине од 2,5 m и прсног пречника најмање 15 cm;
- одабир врста за формирање дрвореда ускладити са просторним могућностима, станишним условима, висини и удаљености објекта;
- користити претежно аутохтоне биљне врсте које припадају природној потенцијалној вегетацији, прилагодљиве на локалне услове средине, са дугим вегетационим периодом, појачаних фитонцидних и бактерицидних својстава, отпорних на градску прашину и издувне гасове, високоестетских вредности;
- није дозвољено коришћење инвазивних и алергених врста;
- у ширим уличним профилима користити више врста дрвећа и грмља примењујући слободан распоред мањих и већих групација и појединачних стабала; и
- вегетација не сме представљати сметњу за нормално кретање пешака и хендикепираних лица.

Формирање трасе дрвореда у регулацији саобраћајнице је обавезно када су обезбеђени следећи услови:

- ширина тротоара минимално 2,5 m (тротоар ширине $\leq 1,5m$ за кретање пешака и постављање вертикалне саобраћајне сигнализације и стубова осветљења, а дрворедна стабла у садне јаме пречника 1 m) где се садња дрворедних стабала обавља у садне јаме ширине 1 m;
- ширина средње разделне траке ≥ 2 m;
- ширина ивичне разделне траке $\geq 0,8$ m;
- ширина ивичне разделне траке, која раздваја бицикпистичку стазу од коловоза (због безбедности бициклиста), $\geq 1m$ уз услов да удаљење стабла од ивице бицикпистичке стазе износи мин 0,5 m;
- висина слободног профила код бицикпистичких и пешачких стаза је 2,5 m (односно крошња дрвећа не сме да залази у тај простор); и
- растојање грађевинске линије од осовине дрворедног стабла $\geq 2,5$ m.

Дрвореде је обавезно формирати дуж паркинг простора у регулацији саобраћајница и самосталних површина за паркирање. Дрвеће треба садити

у задњој трећини простора за паркирање (у регулацији саобраћајнице, између коловоза и тротоара (даље од коловоза)), и то:

- код управног и косог паркирања на свака два до три места (зависно од врсте) засадити једно дрворедно стабло; и
- код подужног паркирања на свака два места засадити једно дрворедно стабло.

Формирање дрвореда директно је условљено положајем постојеће и планиране мреже инфраструктурних водова, што је дефинисано у Поглављу 1.5.3. „Зелене површине у оквиру површина за инфраструктурне објекте и комплексе”.